

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Nucleus Coppensteinivus Conceptuum Prædicabilium In Dominicas Festaqve omnia per Annum

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1624

Dominica XVIII. Post Trinitatem. Diliges Dominum Deum tuum, ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex tota mente tua. Matthæi 22.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51556](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51556)

Semper se
iuniam.

1. Huc alludit Isa. 5. Propterea dilatauit in-
fernus animam suam, & os suum absque vlllo
termino, & descendit Forteseius, & Sublimes,
Gloriosique eius ad eum.

Hæc tria hominum genera sunt hydro-
pica; sitiuntque aquam. Qui biberit ex
hac aqua; sitiet iterum: sitiet in æternum
Ioann. 4. 2. Talis erat Samaritana hy-
dropica: Quinque viros habuisti. Neque ta-
men satiata: Nam & quem nunc habes, non
est tuus. Neque hic illi explebat libidinē:
at miseratus eam IESVS extinxit. 3. Vt
de Messalina, Claudii Imper. vxore, Iu-
uenalis ait.

Qualassata viris, nondum satiata recessit.

4. Prou. 3. Tria sunt insaturabilia, & quar-
tum nunquam dicit: Sufficit. Infernus: & os
vulue; & terra, quæ non satiatur aqua. Ignis
vero nunquam dicit: Sufficit. Ignis ambitio-
nem superbiæ, terra auaritiæ, vulua lu-
xuriam notat: tria autem vnam hydro-
pisin: quæ nullo humore satiatur infuso.
Ambitio; quia, Eccl. 14. Insatiabilis oculus
cupidi. Et Prou. 13. Venter impiorum super-
borum insatiabilis. Alex. Magnus orbem
subegerat, & tamen

Vnus Pelleo inueni non sufficit orbis.

Auditoque Anaxagora docete, plures
esse mundos, fleuit, se nec dum eos vicif-
se. Val. Max. 1. 8. c. 14. Auaritia item insatia-
ta est: quam Diogenes olim hydropisin
esse definiuit. Et tales mundus propinat
aquis siticulosas; quas quantum bibis,
tantum sitis.

Suis & a-
qua cœle-
stis.

Alia sunt aquæ cœli. 1. Qui biberit ex
hac aqua, quam Ego dabo; non sitiet in æternū:
sed fiet in eosons aque vitæ. Ioan. 4. 2. Quare
Ioan. 7. Si quis sitit, veniat ad me, & bibat; &
flumina de ventre eius fluent aquæ viua. 3.
Per Isaiam vocat cap. 51. Omnes sitientes
venite ad aquas. Nam Isai. 44. Effundam a-
quam super sitientem, & fluentes super aridā.

4. Apocal. 21. Ego sitienti dabo de fonte aque
viua gratis. Hæc sitiuntur aquæ.

DOMINICAXVIII. POST TRI-
NITATEM.

Diliges Dominum Deum tuum, ex to-
to corde tuo, & ex tota anima
tua, & ex tota mente tua.

Matthæi 22.

Leuitis, Leu. 6. præcepit Deus, perennē
Lignem fouere in ara holocausti. No-
bis Iesus, in corde & opere charitatem.

Cuius occasione nos

I. De Charitatis præcellentia.

II. De amore Dei cordiali.

III. De modis, & causis amandi Deum.

IV. De dilectione proximi.

V. De modo, & causis amandi proxi-
mum.

PARS I.

De Charitatis præcellentia.

I. Ratiarum gemma; regina virtutū
est charitas, omnium maior. 1. Cor. 13.
Quale inter metalla est aurum, adamas
inter gemmas; in corpore caput; à quo
omnia in sensus, in artus singulos fluunt,
ad suas cuiusque functiones. Talis inter
virtutes charitas, rectorix animæ, eiusque
facultatum. 2. Hinc Theologis est ea
finis, ac centrum virtutum. Quo alludit
Psal. 118. Omnis consummationis vidi finem:
Quis hic? Latum mandatum tuum nimis,
Charitatis, omnia finu cōplectentis suo.

1. Est præci-
pua et vir-
tutibus.

Vnde 1. Cor. 13. Finis præcepti est charitas.

Est ea vel in Iesu virtus princeps. Cant.

2. In Iesu.

3. Ferculum omnis perfectionis fecit sibi
Rex Salomon, Iesus de lignis Libani, donis
Spiritus sancti; columnas eius fecit argenteas
Fidei; reclinatorum aureum Spei, ascensum
purpureum passionis ac mortis media cari-
tate constrauit: quam eximie sanguinis ef-
fusione demonstrauit.

II. Auro ea confertur. 1. Apoc. 3. Sua-
deo tibi emere à me aurum ignitum. probatum,

3. Est aurū.

Hh vt

vt locuples fias. Ecce Iesus est hic mēfarius: qui quam morte meruit, nobis offert in fenus. 2. Hanc qui habet, prædiues est: Nullus est, ea cui abest. 1. Corinth. 13. Si fidem habuero; ita vt montes transferam; charitatem non habuero; nihil sum. 3. Hanc respexit Salomon, 3. Regum 6. & 2. Paralip. 3. quando templum, & clauos etiam inaurauit.

4. Est ignis.

Confertur Igni, in elementis præcipuo, Charitas in virtutibus præcellens.

1. Ezech. 1. Sumet tibi ignem de medio rotarum duarum Noui & Veteris Testamenti, in cuius meditatione exardescet tibi ignis. Erat autem Nouum Test. implicite in Vetere: ideo rotis rotæ erant implicite: vt visebantur Ezechieli. 2. Moses de Deo scribit, Deuteronom. 33. In dextera eius igne a lex: id est in Iesu, qui dextera Patris, ardet charitas. 3. Ideo, Luc. 12. Ignem veni mittere in terram. Qui vt vsque sublime petit; ita charitas cœlestia quærit.

5. Est vestis nuptialis.

III. Vestis charitas quæ operit multitudinem peccatorum. 1. Est pallium Eliæ, 3. Reg. 19. Quo ille simul ac repertum in agro arantē Elisēū cooperuit; & mox duob. hic bobus mactatis, sequutus Eliam est. Ita Iesus arantes in terrenis negotiis, aut vitiis, tegit sua charitate, trahitque ad Religionem: vt dicant Gal. 2. Viuo ego, iam non ego; viuit vero in me Christus: quem indui,

Heu: quot habitum sumunt Religionis; sed non charitatis? His dicet Iesus: Matth. 22. Amice, quomodo huc intraffi non habens vestem nuptialem?

2. Hæc est tunica inconsutilis Iesu: cuius et si corpus, vt saccus, scissum sit, nõ tamen illa. Vnde Aug. 19. c. Ioann. Tunicaam hominis iam iudicati, & in cruce pendentis carnifices non sunt ausi concidere; & tu vis charitatem Dei: imo charitatem, quæ Deus est, scindere?

6. Est zona Iesu.

Zona aurea Iesu, est charitas; qua Apoc. 1. cingitur ad manumillas Misericor-

diæ & Iustitiæ, ad regendum omnia sua. uiter, & fortiter. Vnde Psalm. 92. Dominus regnauit, decorem indutus est misericordiæ; indutus est Dominus fortitudinem iustitiæ, & præcinxit se charitate: Quippe quæ est vinculum perfectionis, Col. 3. Eam significabant catenulæ aureæ, Exod. 28. in Rationali animæ, duobus nexæ annulis duorum maximorum præceptorum. Vt autem catenæ ex pluribus constant annulis; ita charitas virtutibus cæteris. Nam 1. Corinth. 13. Patiens est, benigna est, &c.

PARS II.

De Amore Dei cordiali.

I. **A**mor duplex est: Amicitia, quo amamus alterum propter seipsum: Amore Concupiscentiæ, quo amamus alium propter emolumentum ex ipso. Ille huic præstat. Vtroque summe diligendus est Deus.

Concupisibili. 1. Quia Prou. 3. Omnia quæ desiderantur, huic non valent comparari.

2. Hinc Mosi ait, Exod. 33. Ostendam tibi omne bonum. 3. Exclamat S. Anselmus: Cur ergo per multa vagaris o homuncio, quæres bona animæ & corporis? Ama vnum bonum, quod est omne bonum, & satis est.

2. Item amore amicitia amandus Deus Et Amicitia est, quia Deus est. 1. Psalm. 68. Quid est tibi diligere mihi in cælo; & à Te quid volui super terram? Deus cordis mei, & pars mea Deus in æternū?

2. Iussit Deus, Exod. 30. sibi suffitus genus parari soli, & Talem compositionem non facietis in vsu vestros; quia sanctum est Dominus. Homo, quicumque fecerit simile, vt odore illius perfruat; peribit de populis suis. Simile iussit de diligendo se propter se. 3. Filii Aaronis Nadab, & Abiu, quod alieno igne thurificassent, morte luerunt. Lev. 10. Non vult amore profano diligi Deus: sed amore qui sit omnia super. 4. Hinc D. Thom. in Opusc. de Amore Dei, ait. Dei proprium est, vt sit centrum totius amoris.

Est

Est enim summum bonum, cui proinde debetur
omnis amor. 5. Rege Babylonis omnia
vastante Ierosolymis, Sacerdotes solum
Ignem Sacrum occultarunt. 2. Mach. 1. cū
& alia perinde potuissent. Ita amori Dei
omnia posthabenda. Sitque fixum hoc
Rom. 8. *Quis nos separabit à charitate Dei?*

Extoto, nō
partim.

II. Dilige ex toto. 1. Quia Osee 10. *Di-
uisum est cor eorum: nunc interibunt.* 2. Elias
Israelitis: 3. Reg. 18. *Vsquequo claudicatis in
duas partes? Si Dominus est Deus; sequimini
eum: si autem Baal; sequimini eum.*

Cor offerē-
dum Deo.

3. Phil. Dietz. in hac Dom. tale quid refert
Eremita quidam cum diu impense Deū
orasset; vt, quæ ipsi forent gratissima, si-
bi reuelaret: facturum sese, cum Deo.
Demum Tentator adest, Angelum mē-
titus lucis: Tria sunt, inquit, quæ si obu-
leris Deo; certam te iubeo sperare salu-
tem. Sunt autem, Luna noua, Solis rotū-
ditas. Rotæ pars quarta. Dixit, & euauit.
Ille ista sibi ratus impossibilia, oraculum
interpretatur ad sui reprobationem. Iā-
que propius erat nihil, quam vt despe-
raret; cum ecce miseratus hominem
Deus, per Phylacangelum ei resoluit æ-
nigma. Luna, ait, est C: Solis rotunditas
est O: pars rotæ est R: Ergo COR offer
Deo & satis est. Quo dicto, sublimis abiit.
Idem ænigma p̄ oeta sic complexus est.

Dimidium spheræ; C. Spheram, O, cum
Principe Roma.

Postulat à nobis totius Condit O Rorbis.
Alius ita.

Tolle caput Ceruicæ: caput Ouis; viscera
ce Rui:

Offerto ista Deo: Deinde beatus eris.

Ita nimirum Prouerb. 23. *Fili, præbemih
COR tuum.*

Et Totum,
cetera par-
tim.

Cor reposcit totum solus: ad cætera
vel dimidiata acquiescit. Hinc Luc. 11.
*Quod sperest, date elemosynam, & ecce omnia
munda sunt vobis.* 1. Luc. 19. *Dimidium bo-
norum meorū dō pauperibus.* Et sat erat Do-

mino. 2. Satilli, Ioann. 6. colligi fra-
gmenta, & dari pauperibus. 3. Satilli
decima pars frugum. 4. Sat Dominica,
dierum hebdomadæ data vna. At Cor
vult totum.

III. Virtus omnis in medio consistit, ait A-
rist. in Eth. vitia in extremis. Solus autem
amor Dei in excessu perficitur.

Charitatis
excessus bo-
nus.

Pondusum
de-

Sed Angelus ad Esdram, 4. Esd. 4. *Va-
de pondera mihi pondus ignis.* Id est, Cha-
ritatis, quantum id in te preponderet re-
rum pereuntium amori. Hunc miratur
Spōsus in Sponsa, Cant. 4. *Quam pulchra
sunt mammae soror mea sponsa? &c.* Aliile-
gant. *Quam pulchri sunt amores tui?*

Idem Cant. 8. *Fortis, vt mors dilectio; dura,
sicut infernus emulatio:* Id est, Tanta est tua
mei dilectio, vt morti & inferno par sit.

Robur
quantum.
Simile.

1. Vt mors hominem ad læta, tristia,
desideriaque reddit insensibilem: Vtque
infernus est inexorabilis, ad vllum di-
mittendum. Ita charitas cor ab omnibus
abstrahit; astringit Deo, nec auelli sinit.

2. Roman. 3. *Quis nos separabit à Charita-
te Christi, Tribulatio, angustia, an fames, an
nuditas, &c.* Certus sum, quia neque mors, neq,
vita. Exclamat S. Chrysost. *O Paule, cœli
ciuis, ecclesiarum columna, Angelus terrestris,
homo celestis!*

PARS III.

De modis, & causis amandi Deum.

I. Diliges Dominum Deum tuum, ex & c. Id
est, 1. vt S. Grego. super omnia. 2.
Vel, vt Hugo Cardin. in 4. cap. Luc. Quia
Creator est; Tutor; Redemptor; Glori-
ficator est. 3. Vel, vt Greg. Nyss. ex tota
corde, id est, ex potentia vegetatiua, quæ in
corde. Ex tota anima, id est, potentia sensiti-
ua, quæ in anima est: Ex tota mente: id est,
potentia rationali, quæ in mente residet.
Vt, quod viuimus, sentimus, intelli-
mus; id omne amori Dei consecremus.

Dilectio nis
i. modus.

4. Vel, vt Alex. ab Hales in 3. dist. 27.

Hh 2 Ex

Ex corde: id est, super omnia temporalia: contra auaritiæ appetitum, qui ex corde existit. Ex anima, id est, super omnia creata: contra concupiscentiam delectabilium. Ex tota mente: id est, super omnes honores: contra inanem gloriam.

2. *Aequi-
tas.*

Et vero æquissimum mandatum est.
1. Nam 1. Cor. 9. *Quis plantauit vineam, & de fructu eius non edit? Quis pascit gregem, & de lacte gregis non manducat?* At Deus omnem amandi potentiam in anima plantat, ergo. 2. Ideo Exod. 23. &c. iussit: *Primitias frugum terræ tuæ deferes in domum Domini Dei tui.* At cordis primitiæ sunt desideria, affectus, amor: ergo.

3. *Proprie-
tas.*

Sed scito, quid amori vero proprium sit quarto modo: Nimirum Prou. 7. *Omnino tempore diligit, qui amicus est.*

*Causa,
quia*

1. *Deus est
Totum.*

II. Iam cur sit diligendus Deus? Primo Deus est nostrum Totum & Omne; sed pars naturaliter diligit suum totum. Ideo manus se obicit iætui pro capite. Ne detur vacuum in Vniuerso, ignis aliquando cõtra naturam descendit; terra eleuatur, & aqua; aer turbatur ac tonat.

2. *Amor est
Rex affe-
ctuum.*

Secundo. Quia amor est quasi ens omnium affectuum; vt, quo is vergit, totus sequatur homo. Est vt primum Mobile, quod omnes rapit orbis. Est Spiritus, Ezech. 1. qui rotas animi impellit: Vnde August. *Amor meus pondus meum: illo feror, quocunque feror.*

3. *Deus est
infinitus.*

Tertio. Quia Mundus Mathematicis est merum Punctum; Philosophis pene Nihil, respectu Dei: nam finiti ad infinitum nulla comparatio. Sapientia est Vanitas vanitatum, & omnia vanitas: At Deus est æternum Esse, & Bonum infinitum, & mera realitas: ergo Psalm. 41. *Filij hominum vt quid diligitis vanitatem, & queritis mendacium.*

4. *Omnia
amant Deū.*

Quarto. Quia quod in rerum natura est, Deum id semper amat, & suo modo adorat. Vt Angeli, cœli, sidera, in ordina-

tionem tuam perseverant Deus Psalm. 118. Sic elementa, animantia, plantæ; Ergo & homo vel maxime tenetur.

Quinto. Cum Rex creaturarum sit homo, & quædam vniuersalis creatura; illo amante, etiam cetera amabunt: non amante Deum ipso, ceteras etiam abstrahet ad peccatum suum, & vertet in DEI iniuriam. Et omnia alia DEVM diligunt: Principium autem omnium homo non diligeret? Hoc vero esset absurdum totius Vniuersi generale.

Sexto. Omnia naturaliter petunt suum centrum; & extra id detinentur non nisi violenter: in eo autem quiescunt: Sed Deus est anima, & amoris humani ac diuini centrum. Vnde nullus amor, aut affectus noster potest in vllis terrenis quiescere: semper enim in statu violento est. Ergo. Hinc Augustinus li. Confess. *Fecisti nos Domine ad Te: & inquietum est cor nostrum, donec perueniamus ad Te.*

Septimo. Si qua filua & ignis, ambo infinita, forent coniuncta; semper flagrant: At Deus, & amor sunt infiniti: ergo. Hinc Augustinus in Soliloq. c. 28. *O ignis, qui semper ardes, & nunquam extingueris: O amor, qui semper eris, & nunquam tepescis: Accende me, & accendar. Accendar, inquam, vt totum diligam Te solum. Minus enim Te amat, Qui Tecum aliquid Amat.*

Octauo. Virtutes morales hominem reddunt prudentem, iustum, temperantem, fortem: Sed tales & Ethnici fuerunt. At verus amor diuinus diuinos, ac quasi semideos efficit. Ioann. 4. *Qui manet in charitate, in Deo manet: & Deus in eo.* Et 1. Corinth. 9. *Qui adheret Deo, vnus spiritus est.* Augustin. *Si terram diligit: terra es. Si cœlum diligit, cœlum es. Nonne dixi: Si Deum diligit, Deus es?* S. Dionysius ait: *Anima speculum est, si cœlo obuertas, stellis representat: si terra; lapides & spinas exhibebit. Quare Diliges Dominum Deum tuum, &c.*

Sed

5. Homo
creatura
vniuersa-
lis.

6. Deus
centrum.

7. Deus
amor in-
finitus.

8. Amor
ficit di-
uinos.

Simila
situm.

Signum di-
lectionis.

Sed vnde cognosces, te diligere? Deū
Exod. 19. in montem descendisse in igne;
fumus indicabat. Siti fument affectus
& appetitus, atque exhalantes quasi in te
exarescant ac rarefiant, indicium est,
Deum per charitatem in te habitare. Itē
expulsu incitatore febrem grauiorem,
leniorem ex remissione diiudicas: ita de
charitate æstimato ex affectu, & conatu
tuo ad diuina incumbente.

P A R S I V.

De amore proximi.

Amor pro-
ximi est.

1. Luna.

2. Polus
antarct.3. Altera
ala.

4. Diplois.

5. Spiritus
Dei.6. Minutiū
magnum.

7. Oleum.

8. Discipu-
lus Domi-
ni.Apoph: he-
mata.

I. **D**iliges proximum tuum. 1. In mundo
luminaria duo; in microcosmo a-
mores sunt Duo, Dei, & proximi. Hi præ-
lucent ad omnia. Ab his omnis fortuna,
salusque hominis dependet. 2. Astro-
nomis duo docentur poli, Arcticus, &
Antarcticus: alterum qui sustulerit; or-
bem dissoluerit. Christianis duo sunt a-
mores, in quibus tota lex pendet & propheta.

3. Animalia Ezech. 1. alas habebant, ad
caeli volatum; & pedes ad gressum in
terra, Homo alas amoris diuini; pedes,
proximi. Vnde Isa. 40. Assument pennas sic-
ut aquila: & volabunt.

4. Prou. 13. Domestici eius vestiti sunt du-
plicibus. At domestici Dei sunt iusti. 5. Eli-
seus Eliæ, 4. Reg. 1. Fiat in me duplex spi-
ritus tuus. Ita quilibet iustus orare Deum
tenetur pro amore gemino.

6. Viduam dilaudat Iesus, Luc. 21. quæ
duo minuta obrulerat. Ea sunt gemina-
tus amor animæ: impensus in Ecclesiæ
communione. 7. Luc. 10. Pius Sama-
ritanus oleum & vinum conferebat se-
cum; ad curandum seminecem: Chri-
stianus misericordiam in proximum ex
amore Dei probet necesse est, ac præstet.

8. Luc. 10. Misit illos bonos ante faciem suā.
Vbi S. Greg. Quia duo sunt præcepta charita-
tis: Dei videlicet amor, & proximi.

II. Amor proximi est naturalis toti

humanæ naturæ, etiam barbarissimarū
gêrium. 1. Vnde Nero etfi fauissimus,
catalogo adiudicatorum ad mortem
subscripturus ait, *Vellem nescire literas.* 2.
Seruus Pollionis crySTALLINUM forte fre-
git; addicitur muranis obiciendus; sup-
plicat eius amico Cæsari. Hic seruum do-
nat pileo libertatis, Pollioni destruit vi-
uaria, diffringit omnia vitra. Sic lo. Bapt.
Fulg. l. 5. c. 5.

3. Alexand. Magnus matri quendam
ad necem poscenti ait: *Aliam, mater à me
postula mercedem: Vita enim hominis nullo be-
neficio compensatur.* Plut. in Apoph.

4. M. Antonius coniuratis in caput suū
proditis condonans coram Senatu te-
statur: *Malo ab inferis excitare mortuos: quam
vivos dare inferis.* 5. Scipio Africanus ait:
*Malo vnum seruare ciuem, quam hostes mille
perdere.* 6. Cæsar Aug. viso, quod legati
gestarent melitæos; quarebat: Suntne in
Græcia pueri? q. d. Homines amandi sic,
non catelli.

S. Greg. Hom. 38. *Vos estis Cortinae Taber-
naculi, Exod. 26. qui per fidem in cordibus se-
creta caelestia velatis. Sed cortinis coccus bis tin-
ctus debet inesse. Coccus ignis speciem habet,
Quid vero est charitas, nisi ignis? Sed ista debet
esse bis tincta: per amorem Dei, & proximi.*

P A R S V.

De modo & causis amandi proximum.

I. **A**T dilige tam in aduersis; quam se-
cundis. 1. Ad reluminatum Tobiam
venerunt consobrini, & congratulabantur ei
de omnibus, quæ circa illum ostenderat Deus, &
per 7. dies epulantes, omnes cum gaudio magno
gausi sunt. Antè ad cæcum venisse, nil re-
peritur. 2. Nec Adam peccator vxorem
pari, quo sese, dilexit amore: accusans
ipsam se excusando. *Mulier, quam dedisti,
& c. Gen. 3. S. Bern. negat eum vere vxo-
rem dilexisse.*

Hh 3

3. Ari-

3. *Vt animam tuam.*

3. Aristoteles roganti; quid vera est amicitia? ait: Est anima vna in duobus corporibus. Idem 8. Eth. Amicus est alter ego. 4. Corinthios sic amabat Paulus, vt 2. Corinth. 11. testaretur: Aemulor vos Dei emulatione, id est, vti pro Deo, sic & pro vobis mori non fugio. Vere, Cantic. 8. Fortis, vt mors, dilectio.

4. *Supra vitam.*

5. Moyses in Sinai audiens de morte sua, nil de se sollicitus, orat pro populo. Numer. 27. Prouideat Dominus hominem, qui sit super multitudinem hanc, qui possit exire, & intrare ante illam. Ne sit populus Domini, sicut oves absque pastore.

6. Elias ex amoris ingentis commiseratione erga afflictos, ex triennali siccitate, 3. Reg. 28. ascendit in verticem Carmeli: & pronus in terram posuit faciem suam inter genua sua orans. Gestus is humilitatis erat. Nam seruis Iudaei caput inter genua, & infra ligabant manus; sicque conglobatos fustigabant. Vnde Iob. 15. Sicut vir, qui preparatur ad gyrum. Ita Elias, quasi seruus: Ecce ego in flagella paratus sum.

Vt natura in ceruis.

7. Cerui, ait August. lib. 83. q. 28. flumen tranaturi, cornua alter in alterius dorsu ponit: primus secundis fluctibus fessus abiat ad postremum, eique sua imponens cornua quiescit; sicque deinceps; donec transferint vndas. Similiter Gal. 6. Alter alterius onera portate, & sic adimplebitis legem Christi. Euseb. Emis. ibi sic commendatur: Alter alterius commodis studeamus. Ideo mandatum, Rom. 8. Fraternitatem caritatis inuicem diligentes.

Causa 1. ob subiectum.

II. 1. Cor. 13. Nunc autem manent spes, fides, & charitas, tria haec. Maior autem horum est charitas. Causa 1. Quia Quae sunt subiecta, talia sunt praedicata, aiunt Philosophi; sed Voluntas est subiectum charitatis; At ea est maior memoria, in qua spes; maior intellectu, in qua fides: Ergo omnium maior est charitas.

2. *Etiam.*

2. Quia finis est nobilior omnibus quae sunt

ad finem. 2. Phys. 1. Eth. &c. Sed charitas est finis, caeterae virtutes sunt ad finem, illam scilicet ipsam: ergo.

3. Quae virtus ad Deum accedit pro- 3. *Deum.* prior, ea est & nobilior: D. Thom. 2. 2. q. 23. a. 6. Sed charitas est illa: Nam 1. Ioann. 4. Deus charitas est. Et Virtutes caeterae sine hac ne virtutes quidem nominari possunt. D. Th. 2. 2. q. 23. art. 7.

4. Forma est, quae dat esse rei; & est dignior omnium; sed charitas est forma caeterarum, ergo. 1. Vnde August. lib. de Verb. Domini, Attende, quanta est charitas, quae si desit frustra habentur caetera. si adsit, habentur omnia. Ratio. Quia 8. Phys. Arist. & D. Th. 2. 2. q. 1. art. 1. In causis essentialibus subalternatis si vna tollatur, caeterae concidunt, Sin, prima perstet; caeterae non deficiunt. Ita charitas caeteraque virtutes. Sicut salua radice, succus permeat ad truncum, ramos, folia, flores, fructus. Sin illa patiatur: & haec patiuntur.

Quare ad hanc incumbamus: quia

1. Augustin. 10. ciuik. Est donum Dei, quo nullum est excellens. 2. Et August. 1. de verbis Domini: Qui secundum regulam verae charitatis viuit, non homo, vel Angelus, sed Deus censendus est. Oratorie Dixit.

DOMINICA XIX. POST TRINITATEM.

Ascendens IESVS in nauiculam transfretauit. Matt. 9.

ARca Dei. 2. Reg. 8. Cariathiari per triginta millia hominum ducta in domum Obededom, eam locupletauit. IESVS Noui Testamenti Arca e Iudaea in Capharnaitae domum veniens, eam benedictionibus replet, praedicat in ea, peccata dimittit, sanat.

De hoc nos

- I. Dignitas & vis Fidei quanta sit.
- II. Quid patriae, quid cognatis debeamus.
- III. Obla-